

विधान द.नं र आ.व.:- .....(०७९/०६०)

होमो सिखारी निजी वन संज्यात विधान

चौतारा साँगाचोकगढी नगरपालिका वार्ड नं. १३

सिन्धुपाल्चोक

०७९/०६०

Contents

परिच्छेद १ प्रारम्भिक	3
परिच्छेद २ उद्देश्य	4
परिच्छेद ३ सदस्यता	5
परिच्छेद ४ साधारण सभा, कार्य समिति तथा बैठक सम्बन्धि व्यवस्था:	7
परिच्छेद ५ कार्य समितिका पदाधिकारीहरुको काम, कर्तव्य र अधिकार	10
परिच्छेद ६ आर्थिक व्यवस्था	12
परिच्छेद ७ विधान संशोधन सम्बन्धी व्यवस्था	13
अनुसूचि १ ठूलोसिरुवारी निजी वन सञ्जालका पदाधिकारीहरुको नामावली	15
अनुसूचि - २ सञ्जालको छाप र चिन्हको विवरण	16

श्री ठूलोसिरुबारी निजी वन सञ्जालको विधान

२०७९

प्रस्तावना:

ठूलोसिरुबारी निजी वन सञ्जालको यो विधान स्थानिय सरकार संचालन ऐन २०७४ र चौतारा साँगाचोकगढी नगरपालिका संस्था दर्ता कार्यविधि २०७९ को अधिनमा रहि तयार गरिएको छ । संघिय वन ऐन २०७६ को परिच्छेद १० मा निजी वन सम्बन्धि प्रावधान रहेको, संघिय वन नियमावलीको परिच्छेद १० मा निजी वन व्यवस्थापनका अवधारणाहरु भएकोले यस नगरपालिकाको वार्ड नं १३ मा रहेका निजी वन धनिहरुको श्रोतको परिचालन, व्यवसायिक निजी वनको स्थापना र विभिन्न सरोकारवाला निकायहरूसँग समन्वय गरी निजी वन धनिहरुको हक अधिकारको लागि यो निजी वन सञ्जाल स्थापना गरीएको छ । सञ्जालको कुनै कृयाकलापले नेपाल तथा कुनै विदेशी राष्ट्र, अन्तर्राष्ट्रिय संघ संगठनको सम्बन्धमा प्रतिकूल असर पर्ने वा नेपालको परराष्ट्र नीतिको वरिखलापमा जाने वा नेपालको अखण्डता, सार्वभौमसत्ता, स्वतन्त्रता तथा शान्ति सुरक्षामा खलल पुग्ने कुनै काम कुरा नगर्ने प्रतिवद्धता जाहेर गर्दछौ ।

परिच्छेद १

प्रारम्भिक

१. **सञ्जालको नाम** : यस सञ्जालको नाम **ठूलोसिरुबारी निजी वन सञ्जाल** हुनेछ ।

- क) सञ्जालको कार्यालय रहने ठेगाना : यस सञ्जालको कार्यालय जिल्ला **सिन्धुपाल्चोक**, चौतारा साँगाचोकगढी नगरपालिका वार्ड नं. १३ मा रहनेछ, र कार्यालयको ठेगाना नगरपालिकाको स्वीकृति लिई परिवर्तन गर्न सकिनेछ ।
- ख) सञ्जालको कार्य क्षेत्र : यस सञ्जालको कार्य क्षेत्र चौतारा साँगाचोकगढी नगरपालिका वार्ड नं १३ हुने छ, र नगरपालिकासँग सहकार्य गरी सम्पूर्ण नगरपालिकालाई कार्यक्षेत्र तोकिने छ ।
- ग) प्रारम्भ : यो विधान सञ्जाल दर्ता भएको मिति देखि प्रारम्भ हुनेछ ।
- घ) सञ्जालको अस्थित्व : यो सञ्जाल एक अविच्छिन्न उत्तराधिकारवाला, संगठित, स्वशासित, गैर नाफामुलक, गैर राजनीतिक तथा गैर सरकारी सञ्जाल हुनेछ । सञ्जालबाट आफ्नो उद्देश्य बाहेक आय आर्जन गर्ने तथा कुनै प्रकारको शुल्क लिई वा नलिई परामर्श प्रदान गर्ने कार्य गरिने छैन ।

२. **परिभाषा** : विषय वा प्रसंगले अर्को अर्थ नलागेमा ।

- क) विधान भन्नाले सञ्जालको **विधान २०७९** लाई संभन्नु पर्दछ ।

- ख) सञ्जाल भन्नाले ठूलोसिरुबारी निजि वन सञ्जाल लाई जनाउँछ ।
- ग) साभेदार भन्नाले यस विधान बमोजिम संचालन गर्ने प्राकृतिक श्रोत (वन वातावरण) व्यवस्थापन कार्यक्रमलाई सघाउने संस्थाहरुलाई जनाउँछ ।
- घ) समूह भन्नाले विभिन्न निकायमा विधिवत दर्ता भएका सामुदायिक विकास उपभोक्ताहरुको समूह, समुदायहरुलाई जनाउँछ ।
- ङ) साधारण सभा भन्नाले यस सञ्जालको निजी वन धनिहरुको वार्षिक वा आवश्यकता अनुसारको सभालाई जनाउँछ ।
- च) पदाधिकारी वा कार्यसमिती भन्नाले संजालका अध्यक्ष, उपाध्यक्ष, सचिव, कोषाध्यक्ष र सदस्यहरु लाई जनाउँछ ।
- छ) दातृ संथा भन्नाले राष्ट्रिय तथा अन्तराष्ट्रिय, सरकारी तथा गैह्रसरकारी संस्थालाई जनाउँछ ।
- ज) स्थानीय निकाय भन्नाले जि.स.स., नगरपालिका तथा गाँउपालिका लाई जनाउँछ ।
- झ) उपसमिति भन्नाले यस विधान अनुरूप गठित विभिन्न उप-समितिहरुलाई सम्फनु पर्दछ ।
- ञ) साधारण सभा भन्नाले यस विधानमा उल्लेख भए बमोजिमको गणपुरक संख्यामा सदस्यहरु उपस्थिती भई समुहको विभिन्न विषयमा छलफल गरिने सभालाई सम्फनु पर्दछ ।

३. **सञ्जालको छाँप र चिन्ह** : प्रचलित कानूनी व्यवस्थाको प्रतिकुल नहुनेगरी सञ्जालको एउटा छुट्टै छाँप र चिन्ह हुनेछ । छाँप र चिन्ह अनुसूचि १ बमोजिमको ढाँचामा हुनेछ । तर सञ्जालको नाम, छाँप र चिन्ह पूर्व दर्ता भएको कुनै संस्था संग मेल खाएमा संसोधनको प्रकृयाद्वारा तुरुन्त संसोधन गरिनेछ ।

परिच्छेद २

उद्देश्य

४. **सञ्जालको उद्देश्य** : यस सञ्जालको उद्देश्य देहाय बमोजिम हुनेछ ।

- क) यो सञ्जाल मुनाफा रहित जनहितकारी निजी वन धनिहरुको हक अधिकार सुनिश्चित गर्न संचालन हुनेछ ।
- ख) निजी वन धनिहरुलाई प्रविधि हस्तान्तरण गर्ने, श्रोत जुटाउने, व्यवसायीक निजी वन धनिको रुपमा विकास गरीने छ ।
- ग) प्राकृतिक श्रोतहरुको संरक्षण, व्यवस्थापन प्रवन्ध गर्ने । जलश्रोत तथा भू-संरक्षण तथा दीगो व्यवस्थापन गर्नका लागि आवश्यक कार्यक्रमहरु संचालन गर्ने ।
- घ) प्राकृतिक श्रोत एवं जलश्रोत व्यवस्थापन योजना कार्यान्वयन गर्न आवश्यक पर्ने श्रोत परिचालन गर्न सरकारी तथा गैह्र सरकारी राष्ट्रिय तथा अन्तराष्ट्रिय संघ सञ्जालसंग सम्पर्क राख्ने, सहयोग जुटाउने र आवश्यक सम्भौता गर्ने ।
- ङ) बजारको खोजी, बस्तुको मुल्य श्रृखलाको विकास , सिप विकास , नर्सरी स्थापना, विरुवा उत्पादन,

नयाँ सोचको विकास गर्ने ।

- च) ग्रामिण स्तरमा आवश्यक पर्ने प्राविधिक तथा दक्ष जनशक्तिहरूको परिपूर्ति गर्न आयमूलक तथा शिपमूलक तालिमको व्यवस्था मिलाई कार्यक्रम संचालन गर्ने ।
- छ) सामाजिक समावेशीकरण, लैंगिक समानता तथा सामाजिक/वातावरणीय सुरक्षा जस्ता कार्यक्रमहरू गर्ने ।
- ज) **वन तथा वातावरण सम्बन्धि ऐन** र नियमावली बमोजिम गरीने वन, वातावरण, वन्यजन्तु आदि कार्यहरूमा सहजीकरण गर्ने गराउने ।

५. सञ्जालको उद्देश्य प्राप्त गर्न गरिने कामहरू: यस सञ्जालको उपरोक्त उद्देश्य प्राप्त गर्न देहायका कामहरू गर्नेछ ।

- क) सञ्जालले प्रचलित नेपाल कानून बमोजिम सम्बन्धित निकायबाट अनुमति वा ईजाजत प्राप्त गरेर मात्र उपरोक्त उद्देश्य कार्यान्वयन गर्नेछ ।
- ख) सञ्जाललाई आवश्यक पर्ने भवन निर्माण गर्ने वा भाडामा वा लिजमा लिन दिन सक्नेछ । कम्प्युटर, टेलिफोन, टाइपराइटर, फ्याक्स जस्ता कार्यालय सामान तथा सवारी साधन खरिद गर्नेछ वा भाडामा लिई प्रयोग गर्नेछ ।
- ग) सञ्जाललाई आवश्यक पर्ने कर्मचारी नियुक्त गर्न तथा तिनको सेवाका शर्तहरू निर्धारण गर्नेछ ।
- घ) सञ्जालमा प्राप्त रकम बैङ्क खाता संचालन गर्नेछ ।
- ङ) विधानको परिधी भित्र रहि अन्य आवश्यक कार्यक्रमहरू संचालन गर्ने छ ।

परिच्छेद ३

सदस्यता

६. सदस्यताको बर्गीकरण :

- क) **साधारण सदस्य :** यस विधानको दफा ७ बमोजिम योग्यता पुगेको चौतारा साँगाचोकगढी नगरपालिका वार्ड नं १३ निवासी नेपाली नागरिकले तोकिएको प्रकृत्या अन्तर्गत रहि आवेदन गरेमा सञ्जालको सदस्यता प्राप्त गर्ने व्यक्तिहरू साधारण सदस्य हुनेछन् । नगरपालिकासँग समन्वय गरी नगरपालिकाका सबै निजी वन धनिहरूलाई समेत सदस्य बनाउन सकिने छ ।
- ख) **अनिवार्यता :** सञ्जालको साधारण सदस्य हुन चौतारा साँगाचोकगढी नगरपालिका वार्ड नं १३ भित्र आफ्नो निजी जग्गामा कम्तीमा १ रोपनी क्षेत्रमा १० से.मी. भन्दा बढी व्यास भएका ५० भन्दा बढी वन जन्य रुखहरू हुनु पर्ने, प्राकृतिक विरुवाहरूको संरक्षण गरेको, वन वातावरण क्षेत्रमा कार्य गर्ने प्रतिबद्धता भएको हुनु पर्ने छ । नगरपालिकासँग समन्वय गरी नगरपालिकाका सबै निजी वन

धनिहरुलाई माथि उल्लेखित सर्तहरुमा समेत सदस्य बनाउन सकिने छ ।

७. सदस्यता प्राप्तिको लागि आवश्यक योग्यता :

- क) चौतारा साँगाचोकगढी नगरपालिका भित्र निजी वन हुर्काएको नेपाली नागरिक भएको ।
- ख) १६ वर्ष उमेर पुरा गरेका ।
- ग) मानसिक सन्तुलन ठिक भएको ।
- घ) सार्वजनिक सम्पत्ती हिनामिना गरेको नठहरेको ।
- ङ) नैतिक पतन देखिने फौजदारी र भ्रष्टाचारीको अभियोगमा सजाय नपाएको ।
- च) सञ्जालको उद्देश्य पूर्तिको लागि निश्चार्थ भावनाले सेवा गर्न चाहने ।

८. सदस्यताको समाप्ति :

१. देहायको अवस्थामा कुनै व्यक्ति सञ्जालको सदस्यमा बहाल रहने छैन ।
  - क) यस विधानको दफा ७ बमोजिम सदस्य प्राप्त गर्न नसक्ने भएमा,
  - ख) साधारण सभाबाट ७५% को बहुमतले सञ्जालको सदस्य पदबाट हटाउने प्रस्ताव पास गरेमा वा सदस्यले आफ्नो पदबाट दिएको राजिनामा स्वीकृत भएमा,
  - ग) सञ्जालको काम कारवाहिमा बेइमानी वा बदनियत पुर्ण कार्य गरेको कुरा अदालतबाट प्रमाणित भएमा र यस विधान बमोजिम सञ्जालले निषेधित गरेको कुनै कार्य गरेमा,
  - घ) सदस्यको मृत्यु भएमा, विना सूचना तीन पटक वार्षिक साधारण सभामा र कार्य समितिको बैठकमा अनुपस्थित भएमा,
२. कुनै व्यक्तिका सम्बन्धमा सञ्जालको सदस्यमा प्राप्त गर्न वा वाहल रहन अयोग्य ठहराउनु भन्दा अघि सञ्जालले निजलाई सो कुराको सूचना दिई, सफाईको सवुद पेश गर्ने मौका दिईने छ ।

९. सदस्यता शुल्क र सदस्यता प्रदान गर्ने विधि:

- क) सञ्जालले वार्ड नं १३ मा भएका निजी वन धनिहरुको अभिलेख गरी सदस्य बनाउन सक्ने छ र प्रवेश शुल्क रु. २०० तथा नविकरण शुल्क रु. २५ बुझाई सदस्य हुन सक्नेछन् ।
- ख) सदस्यले वार्षिक रुपमा निजी वनबाट निकासी गरेको वन पैदावारहरुको आधारमा साधारण सभाबाट निर्धारण गरिए बमोजिमको वार्षिक रुपमा अतिरिक्त शुल्क बुझाउनु पर्नेछ ।

परिच्छेद ४

साधारण सभा, कार्य समिति तथा बैठक सम्बन्धि व्यवस्था:

१०. साधारण सभाको गठन :

१. यस विधानको दफा ७ अनुसार सदस्यता प्राप्त गर्ने सदस्यहरूको साधारण सभा सञ्जालको सर्वोच्च अंग हुनेछ ।
२. यस सञ्जालको साधारण सभा देहाय बमोजिम हुनेछ ।
  - क) वार्षिक साधारण सभा : वर्षको कम्तीमा एक पटक वार्षिक साधारण सभा बस्नेछ ।
  - ख) विशेष साधारण सभा : कूल सदस्य संख्याको १/४ (एक चौथाई) सदस्यहरूले कारण खुलाई विशेष साधारण सभाले माग गरेमा, कार्य समितिले कम्तीमा ७ (सात) दिन भित्र अनिवार्य रूपमा विशेष साधारण सभा बोलाउनु पर्दछ । तर साधारण सभा वा विशेष साधारण सभा बसेको ६ महिना भित्र पुनः विशेष साधारण सभा बस्न बाध्य हुने छैन ।
- ३) यस सञ्जालको प्रथम वार्षिक साधारण सभा संचालन भएको आ.व.समाप्त भएको मितिले ६ महिना भित्रमा गरिनेछ र त्यस पछिका वार्षिक साधारण सभाहरू आर्थिक वर्ष समाप्त भएको मितिले ३ (तीन) महिना भित्र गरिनेछ ।
- ४) यस सञ्जालको वार्षिक साधारण सभा गर्नका लागि कम्तीमा १५ दिन अगावै सभा हुने स्थान, मिति, समय र छलफल गर्ने विषय खोली सबै साधारण सदस्यहरूलाई अनिवार्य रूपले सूचना दिइनेछ ।
- ५) उप दफा (३) बमोजिम बोलाइएको साधारण सभा वा विशेष साधारण सभामा विधानको दफा १७ बमोजिमको गणपुरक संख्या नपुगी सभा हुन नसकेमा कम्तीमा ७ दिनको म्याद दिई पुनः साधारण सभा बोलाइनेछ ।

११. साधारण सभाको काम कर्तव्य र अधिकार: साधारण सभाको काम, कर्तव्य र अधिकार देहाय बमोजिम हुनेछ ।

- क) सञ्जाल समितिले पेश गरेको योजना कार्यक्रमहरू र वार्षिक बजेट पारीत गर्ने ।

- ख) लेखा परिक्षकबाट प्राप्त भएको वार्षिक लेखा परीक्षण प्रतिवेदन माथि छलफल गरी अनुमोदन गर्ने र लेखा परीक्षण प्रतिवेदनबाट देखिएका अनियमित बेरुजु रकमहरु माथि छलफल गरी नियमित गर्न नमिल्ने बेरुजु रकमहरु अशुल उपर गरी फछ्चौट गर्नको लागि कार्य समितिलाई निर्देशन दिने ।
- घ) आगामी वर्षको लागि लेखा परीक्षकको नियुक्ती गर्ने ।
- ङ) सञ्जालको वार्षिक कार्य प्रगति विवरण र सञ्जालले गरेको कार्यहरुको मूल्याङ्कन गरी कार्य समितिलाई आवश्यक निर्देशन दिने ।
- च) सञ्जालको कार्य समितिका पदाधिकारीहरुको पदावधि पुगेको अवस्थामा कार्य समिति पदाधिकारीहरुको विधान बमोजिमको प्रकृया अन्तर्गत रही निर्वाचन गर्ने ।
- छ) कार्य समितिद्वारा पेश भएका विधान संशोधन, नियम तथा विनियम स्वीकृत गर्ने ।
- ज) सञ्जालको आफ्नै आन्तरिक श्रोतबाट व्यहोर्ने गरी कार्य समितिले पेश गरेको कर्मचारीहरुको दरवन्दी, पारिश्रमिक भत्ता तथा अन्य सुविधाहरुमा आवश्यकता अनुरूप स्वीकृति प्रदान गर्ने ।
- झ) यस विधानमा उल्लेखित उद्देश्य अनुसारको अन्य कार्य गर्ने गराउने ।

१२. कार्य समितिको गठन :

१. साधारण सभाका सदस्यहरुबाट निर्वाचित देहाय बमोजिमको पदाधिकारीहरु रहने गरी ७ सदस्यीय एक कार्य समिति गठन गरिने छ ।

अध्यक्ष - १

उपाध्यक्ष - १

सचिव - १

कोषाध्यक्ष - १

सदस्यहरु - ३

- २) कार्य समितिको कार्यकाल २ वर्ष हुनेछ ।
- ३) वार्षिक साधारण सभा हुन भन्दा अगावै कार्य समितिमा रहेको कुनै सदस्यको पद रिक्त हुन आएमा बाँकी अवधिका लागि कार्य समितिका सदस्यको मनोनयन कार्य समितिद्वारा गर्न सकिनेछ । यसरी सो पदमा निर्वाचन भएको सदस्यको कार्यकाल जुन सदस्य पद रिक्त भएको हो सो सदस्य बाँकी कार्यकालसम्मको लागि मात्र हुनेछ तर अन्य पदहरुको लागि विधान बमोजिम बाँकी अवधिको

निमित्त निर्वाचन प्रकृयाद्वारा पद पूर्ति गरिनेछ ।

- ४) कार्य समितिको बैठक आवश्यकताअनुसार कार्य समितिको अध्यक्षले बोलाउने छ । तर कार्य समितिको पदाधिकारीहरुको जम्मा सदस्य संख्याको कम्तीमा ५१ प्रतिशत सदस्यले बैठक बोलाउन माग गरेमा अध्यक्षले कार्य समितिको बैठक तुरुन्त बोलाउनु पर्नेछ ।
- ५) कार्य समितिका पदाधिकारी तथा सदस्यहरुको कुल संख्याको ५१ प्रतिशत सदस्यहरु उपस्थित नभएमा कार्य समितिको बैठक हुने छैन ।
- ६) कार्य समितिको बैठकमा बहुमतको निर्णय मान्य हुनेछ र मत बराबर भएमा अध्यक्षले निर्णायक मत दिन सक्नेछ ।
- ७) कार्य समितिको बैठकमा छलफल भएको विषय तत्सम्बन्धमा भएको निर्णयको विवरण (माइन्युट) छुट्टै निर्णय किताबमा लेखि राख्नु पर्नेछ र सो निर्णय विवरणमा बैठकमा उपस्थित सदस्यले (कम्तीमा ५१ प्रतिशतले) सहि गर्नु पर्नेछ तर निर्णयमा असहमति जनाउनेहरुले कैफियत खोली सही गर्नु पर्नेछ ।
- ८) सञ्जालले गर्ने भनिएको सम्पूर्ण कार्य कार्य समितिको निर्णयबाट हुनेछ ।

१३. कार्य समितिको काम, कर्तव्य र अधिकार : कार्य समितिको काम, कर्तव्य र अधिकार देहाय बमोजिम हुनेछ ।

१. सञ्जालको आगामी वर्षको वार्षिक कार्यक्रम तथा अनुमानित बजेट बनाई साधारण सभामा प्रस्तुत गर्ने,
२. विधान बमोजिमको व्यवस्था पालन गरी साधारण सभाको निर्णय कार्यान्वयन गर्ने गराउने,
३. सञ्जालको हितमा हुने कार्यक्रमहरु संचालन गर्ने,
४. साधारण सभा प्रति उत्तरदायी रहने,
५. सञ्जालको उद्देश्य प्राप्तिका लागि उपलब्ध साधन र श्रोतको अधिकतम उपभोग र प्रयोग गर्ने,
६. सञ्जालको कार्य सम्पादन गर्न कार्य योजना बनाउने, श्रोत जुटाउने, कार्यान्वयन, सुपरिवेक्षण र अनुमन गर्ने,
७. सञ्जालको कोष र सम्पत्ति सुरक्षित तरिकाले राख्न लगाउने र बैंक खाता खोली संचालन गर्ने,
८. सञ्जालको कर्मचारीहरुको सेवा शर्त र सुविधा अदि सम्बन्धी कर्मचारी नियमावली बनाई साधारण सभाबाट स्वीकृत गराई लागु गर्ने गराउने,
९. सञ्जालको उद्देश्य परिपुर्तिको लागि आफ्नो कार्य अवधिमा उपयुक्त व्यक्तिहरुको सल्लाहकार समिति

तथा अन्य समिति, उप-समिति गठन गर्ने र आवश्यकता अनुरूप कार्यको बाँडफाँड गरी दिने,

१०. सञ्जालको नेतृत्वदायी भूमिका निर्वाह गर्ने ।

१४. पद त्याग गर्न सक्ने : अध्यक्षले कार्य समिती बैठकबाट र अन्य पदाधिकारीहरूले अध्यक्ष समक्ष राजीनामा दिई पद त्याग गर्न सक्ने छन् ।

१५. अन्य समितिहरू :

१. यस विधानको परिधि भित्र रहेर सञ्जालको कार्य संचालनको लागि कार्य समितिले आवश्यकता अनुसार अन्य समिति वा उप-समिति गठन गर्न सक्ने छ तर सो साधारण सभाको बैठकद्वारा अनुमोदन गराउनु पर्नेछ ।
२. उप-समितिको कार्यहरू कार्य समितिले तोकिए बमोजिम हुनेछ ।

परिच्छेद ५

कार्य समितिका पदाधिकारीहरूको काम, कर्तव्य र अधिकार

१६. कार्य समितिका पदाधिकारीहरूको काम, कर्तव्य र अधिकार : समुहका कार्य समितिका पदाधिकारीहरूको काम, कर्तव्य र अधिकार देहाय बमोजिम हुनेछ ।

१) अध्यक्षको काम, कर्तव्य र अधिकार :

- क) समिति र सभाको बैठकको अध्यक्षता गर्ने, बैठक संचालन गर्ने,
- ख) निर्णायक मत दिने,
- ग) सञ्जालको तर्फबाट प्रतिनिधित्व गर्ने वा प्रतिनिधित्व तोक्ने,
- घ) सञ्जालको नेतृत्व दिने,
- ङ) आवश्यकता अनुसार बैठक बोलाउन निर्देशन दिने,
- च) अन्य पदाधिकारी एवं सदस्यहरूलाई कामको बाँडफाँड गर्ने,
- छ) अभिलेख प्रमाणित गर्ने,
- ज) वैदेशिक तथा आन्तरिक सञ्जालहरूसँग सम्वन्ध राख्दा आवश्यक सम्झौता गर्ने,
- झ) कुनै पदाधिकारीको अनुपस्थितीका सो पदाधिकारीले गर्ने काम अन्य कुनै पदाधिकारी वा सदस्यलाई गराउन लगाउने,
- ञ) सञ्जालको सम्पतीको संरक्षण, रेखदेख र नियन्त्रण गर्ने ।

२) उपाध्यक्षको काम, कर्तव्य र अधिकार :

- क) अध्यक्षलाई सहयोग गर्ने,
- ख) अध्यक्षले दिएको जिम्मेवारी पुरा गर्ने,
- ग) अध्यक्षको अनुपस्थिति वा अन्य कुनै कारणले निजले काम संपादन गर्न नसकेको अवस्थामा अध्यक्षले गर्ने सबै कार्य गर्ने,

३) सचिवको काम, कर्तव्य र अधिकार :

- क) संस्थाको सचिवालयको रेखदेख र संचालन गर्ने,
- ख) अध्यक्षको निर्देशन अनुसार बैठक र सभा बोलाउने,
- ग) अभिलेख सुरक्षित राख्ने,
- घ) अध्यक्षले दिएको अन्य जिम्मेवारी पुरा गर्ने,
- ङ) संस्थाको गोपनीयता कायम गर्ने,
- च) जिन्सी वा नगद सामानको लगत राख्ने,
- छ) मासिक रूपमा संस्थाबाट भए गरेका कामहरूको प्रतिवेदन तयार गरी कार्य समिति समक्ष पेश गर्ने ।

३) कोषाध्यक्षको काम, कर्तव्य र अधिकार :

- क) संस्थाको कोषको रेखदेख र संचालन गर्ने,
- ख) साधारण सभामा वार्षिक कार्यक्रम र बजेट पेश गर्ने,
- ग) लेखा दुरुस्त राख्ने,
- घ) नियमित रूपमा वार्षिक लेखापरिक्षण गराउने,
- ङ) चल अचल सम्पत्तिको जिम्मेवारी बहन गर्ने,
- च) कुनै पनि निकायबाट संस्थाको लेखा सम्वन्धी प्रतिवेदन माग गरेमा तयार गरी पेश गर्ने ।

४) सदस्यको काम, कर्तव्य र अधिकार:

- क) समितिको बैठकमा सक्रिय सहभागिता जनाउने,
- ख) सञ्जालको कार्यमा रचनात्मक भूमिकाको निर्वाह गर्ने,
- ग) अध्यक्षले तोकेको अन्य कार्य गर्ने,
- घ) सञ्जालको उद्देश्य पूर्तिका लागि आवश्यक सहयोग र पहल गर्ने ।

१७. गणपुरक सञ्जाल:

१. कुल सदस्य संख्याको ५१ (एकाउन्त) प्रतिशत साधारण सदस्यहरू उपस्थित नभई साधारण सभाको काम कारवाही हुने छैन ।
२. सम्पूर्ण सदस्य संख्याको ५१ प्रतिशत सदस्यहरू उपस्थित नभई साधारण सभाको बैठक बस्न सक्ने

छैन । तर यसरी बोलाइएको गणपूरक संख्या नपुगी पुनः बोलाइएको दोश्रो बैठकमा ५१ प्रतिशत सदस्यहरु उपस्थित नभएमा पनि साधारण सभाको बैठक बस्न सक्नेछ ।

परिच्छेद ६

आर्थिक व्यवस्था

१८. सञ्जालको कोष :

१. सञ्जालको आफ्नो एउटा छुट्टै कोष हुनेछ र सो कोषमा देहाय बमोजिम प्राप्त रकमहरु जम्मा हुनेछन् ।

- क) सदस्यता शुल्क वापत प्राप्त रकम,
- ख) कसैले स्वेच्छाले दिएको अनुदान, सहायता वापत प्राप्त रकम,
- ग) सञ्जालको चल/अचल सम्पत्ति वा अन्य वस्तुको विक्रिबाट प्राप्त रकम,
- घ) विदेशी संस्था व्यक्ति वा अन्तराष्ट्रिय संघबाट सहयोग वापत प्राप्त रकम,
- ङ) स्थानीय निकायबाट प्राप्त अनुदान वा सहयोग रकम,
- च) सञ्जालद्वारा संचालित कार्यक्रमहरुबाट उठेको आर्थिक सहयोग वापतको रकमहरु ।

१९. खाता संचालन : सञ्जालको अध्यक्ष र कोषाध्यक्षको संयुक्त दस्तखतबाट खाता संचालन हुनेछ । प्रचलित ऐन नियम अनुसार खर्च गर्ने तथा खर्चको श्रेस्ता राख्ने व्यवस्था मिलाउनु पर्ने व्यवस्था गरिनेछ ।

२०. कोषको रकम खर्च गर्ने तरिका : सञ्जालमा प्राप्त रकम खर्च गर्दा देहाय बमोजिम तरिका अपनाई खर्च गरिने छ ।

- क) स्थानिय बैंकमा जम्मा गरी बैंक खाता संचालन गरिने छ ।
- ख) कोषबाट खर्च भएको रकमको आर्थिक प्रतिवेदन साधारण सभामा अनिवार्य रुपले पेश गर्नु पर्नेछ ,
- ग) कोषको रकम खर्च गर्दा तोकिए बमोजिम खर्च गर्नुपर्ने छ ।

२१. सञ्जालको लेखा र लेखा परीक्षण :

१. सञ्जालको आय व्ययको लेखा प्रचलित कानुन बमोजिम स्पष्ट तवरले राखिने छ ।
२. सञ्जालको लेखा परीक्षण प्रचलित कानुन बमोजिम रजिष्टर्ड लेखा परीक्षकबाट हुनेछ ।
३. नेपाल सरकार वा स्थानीय अधिकारीले चाहेमा जुनसुकै बखत पनि आफै वा मातहतका कर्मचारीहरु खटाई सञ्जालको हिसाब किताब जाँच वा जचाँउन सक्नेछ ।
४. लेखा परीक्षकको नियुक्ति वार्षिक साधारण सभाबाट हुनेछ । तर, प्रथम वार्षिक साधारण सभा

नभएसम्म लेखा परीक्षकको नियुक्ति कार्य समितिबाट हुनेछ ।

५. सञ्जालको लेखा परीक्षण प्रतिवेदन र वार्षिक कार्य प्रगति विवरण १/१ प्रति सम्बन्धित निकायमा पेश गरिने छ ।

परिच्छेद ७

विधान संशोधन सम्बन्धी व्यवस्था

२२. विधान संशोधन :

कुल सदस्य संख्याको दुई तिहाई सदस्यहरूले अनुमोदन गरे पश्चात मात्र सञ्जालको कुनै दफा संशोधन वा खारेजका लागि नगरपालिका समक्ष सिफारिस गरी उठाउनु पर्ने छ । नगरपालिकाबाट स्वीकृत भए पश्चात मात्र सञ्जालको कुनै दफा संशोधन वा खारेज भएको मानिनेछ ।

२३. नियम बनाउन सक्ने :

- क. सञ्जालले आफ्नो कार्य सम्पादन गर्ने सन्दर्भमा आवश्यक नियम बनाउन सक्नेछ र सो नियम साधारण सभाबाट परित गराई लागू हुनेछ र नगरपालिकालाई सो को जानकारी दिनु पर्नेछ ।
- ख. यो विधान र विधान अन्तर्गत बनेको नियमको अधीनमा रही सञ्जालको कार्य संचालन र उद्देश्य कार्यान्वयनका लागि कार्यसमितिले कर्मचारी व्यवस्था र आर्थिक प्रशासन सम्बन्धी विनियम बनाई लागू गर्न सक्नेछ । त्यस्तो विनियमहरू साधारण सभाबाट अनुमोदन गराउनु पर्नेछ ।

२४. कर्मचारीको व्यवस्था :

- क. सञ्जालको दैनिक कार्य संचालन र योजना तथा कार्यक्रम संचालनको लागि कर्मचारी दरवन्दी श्रृजना, परिश्रमिक, भत्ता तथा अन्य सुविधा र कर्मचारीको सेवा शर्तहरू अपनाउनु पर्ने कार्यविधि तोकिए बमोजिम हुनेछ ।
- ख. सञ्जालले विदेशी सहयोग प्राप्त गरी सञ्जालको संचालन एवं कार्यान्वयन गर्न विदेशी सल्लाहकार वा स्वयंम सेवक राख्ने अवस्था भएमा निजले काम गर्ने अवधि, पुर्चाउने सेवा, कामको औचित्य, सुविधा र तिनको योग्यता समेतको विवरण नगरपालिकालाई जानकारी गराइने छ ।

२५. सञ्जालको खारेजी :

१. साधारण सभाले आवश्यक देखेमा विशेष पारित गरी सञ्जाल खारेज गर्न सक्नेछ ।
२. उपनियम (१) बमोजिम खारेजीको प्रस्ताव पारित गर्दा साधारण सभाले खारेजीको कामका जागि एक वा एकभन्दा बढी लिक्विडेटरहरू र सञ्जालको हिसाबकिताब जाँच गर्नका लागि एक वा एक भन्दा बढी लेखा परीक्षकहरू नियुक्त गर्न सक्नेछन् । लिक्विडेटर र लेखापरीक्षकको पारिश्रमिक साधारण सभाले तोकिए बमोजिम हुनेछ ।

३. उपनियम (२) बमोजिम नियुक्त लिक्विडेटर तथा लेखा परीक्षकले सञ्जाल खारेज सम्बन्धी काम कारवाहि गर्नेछन् ।
४. यसरी कारणवश सञ्जाल विघठन भई खारेज भएमा सञ्जालको दायित्वको फरफारक गरी बाँकी रहने सम्पूर्ण जायजेथा स्वतः नेपाल सरकारको हुनेछ ।

२६. ऐन अनुसार हुने : यस विधानमा उल्लेख नभएका कुराहरु कानून बमोजिम हुनेछ, र सञ्जाल दर्ता ऐन, नियम र प्रचलित कानून सँग बाभिन गएमा बाभिएको हदसम्म स्वतः निष्कृत हुनेछन् ।

२७. विविध :

- क) यो सञ्जाल स्थापना गरी दर्ता गराउनेको लागि गठित तदर्थ समितिले सो अवधिमा कार्य समितिले गरेको कामहरु यसै विधान अनुसार भएको मानिनेछ ।
- ख) यस सञ्जाल राष्ट्रिय वा अन्तराष्ट्रिय स्तरको महासंघ, सञ्जाल वा संघसंस्थाको सदस्य हुन चाहेमा कार्यसमितीको निर्णयानुसार सदस्य प्राप्त गर्न सक्नेछ ।

अनुसुचि १ ठूलोसिरुबारी निजी वन सञ्जालका पदाधिकारीहरुको नामावली

क्र.सं	पद	नाम थर	ठेगाना	दस्तखत
१	अध्यक्ष	श्री टिका बहादुर श्रेष्ठ	चौतारा-१३, सिन्धुपाल्चोक	
२	उपाध्यक्ष	श्री सुनिता गिरी	चौतारा-१३, सिन्धुपाल्चोक	
३	सचिव	श्री कृष्ण बहादुर थापा	चौतारा-१३, सिन्धुपाल्चोक	
४	कोषाध्यक्ष	श्री प्रमिला सापकोटा चौलागाईं	चौतारा-१३, सिन्धुपाल्चोक	
५	सदस्य	श्री नेत्र बहादुर दुलाल	चौतारा-१३, सिन्धुपाल्चोक	
६	सदस्य	श्री अन्जु माया श्रेष्ठ	चौतारा-१३, सिन्धुपाल्चोक	
७	सदस्य	श्री देव माया श्रेष्ठ	चौतारा-१३, सिन्धुपाल्चोक	

अनुसूचि - २ सञ्जालको छाप र चिन्हको विवरण

